

переоцінити. Адже чим вищим є значення регіонального мультиплікатора, тим більше підстав мають органи влади для позитивного вирішення питання про розміщення в даному регіоні державних інвестицій і створення особливо сприятливих умов для приватного інвестування.

Формування інвестиційної карти регіону важливий, але водночас і складний процес. Для її створення необхідно вивчити інвестиційну привабливість кожного регіону, проаналізувати сучасний стан та напрями інвестиційної діяльності, визначити перспективи розвитку та ресурсний потенціал регіону, привабливі умови для інвесторів тощо. Такий процес може реалізуватися лише за наявності тісних взаємовідносин між різними гілками влади.

Отже, цінність формування інвестиційної карти для потенційного інвестора важко переоцінити. Інвестиційна карта регіону є потужним та важливим інструментом неупередженої та прозорої діяльності органів місцевого самоврядування із залучення інвестицій, іноземних чи вітчизняних. Для максимальної ефективності впливу на потенційного інвестора розміщеної в ній інформації акцент необхідно робити на конкурентних перевагах регіону, принциповій відмінності його від інших, тих унікальних характеристиках, які можна знайти лише тут.

1. Химич О. В. Основи формування інвестиційних карт / О. В. Химич // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України : зб. наук.-тех. праць. – Львів, 2013. – Вип. 23.7. – С. 295–302.

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Білик О.І., Шкільня В.Л.

Національний університет "Львівська політехніка"

Рівень соціального забезпечення населення є індикатором ефективності соціально-економічного розвитку держави. В Україні основною фінансування соціальної сфери є використання страхових механізмів, які формують фонди соціального страхування. Основним принципом соціального страхування є обов'язковість здійснення страхових відрахувань шляхом сплати єдиного соціального внеску з заробітної плати працівників, а також з фонду оплати праці. Проте соціальні наслідки політико-економічної кризи у державі негативно відображаються на фінансуванні фондів соціального страхування,

тому пошук шляхів розширення фінансового забезпечення соціального захисту є ключовою проблемою у цій сфері. Питаннями соціального страхування займалися такі вітчизняні науковці як М.І. Бондарук [1], С.І. Юрій[2], А. Сидорчук [3] та ін. Але незважаючи на глибокі дослідження вітчизняних учених, проблеми покращення фінансового забезпечення соціального захисту населення потребує додаткового дослідження.

Досліджуючи іноземний досвід слід зазначити, що у багатьох країнах світу основне навантаження щодо фінансування соціального забезпечення несуть саме працівники тобто частка страхових внесків громадян становить від 12,5 до 29% загальної суми внесків : у Чехії - 12,5%; Югославії - 28,1%; Угорщині - 11,5%; Німеччині - 20,2%; Австрії 17,2%; Королівстві Люксембург - 15,0% [4]. Внески роботодавців становлять від 34% до 60% загальної суми внесків. Розмір відрахувань в Україні (єдиного внеску) для обов'язкової форми соціального страхування для роботодавців встановлюється у відсотках до визначеної бази нарахування внеску відповідно до класів професійного ризику виробництва і коливається у межах 36,76 – 49,7 % [5]. Єдиний внесок для працівників, які працюють на підприємствах, в установах та організаціях, в інших юридичних осіб фізичних осіб - підприємців на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством встановлюється у розмірі 2,6 - 3,6 % [5]. Звичайно, така частка внесків не може забезпечити належний рівень відшкодувань у разі настання несприятливих життєвих ситуацій. Проте, враховуючи низький рівень заробітної плати працюючого населення України, нерівномірність доходів, підвищення рівня внесків на соціальне страхування є за сучасних соціально-економічних та політичних умов неможливим. Тому при дослідженні сфери соціального страхування необхідно здійснити наголос саме на можливості фінансування соціального забезпечення не лише за рахунок обов'язкової форми цієї галузі страхування, а й добровільних видів. Співставленість двох форм соціального страхування населення продемонстровано у таблиці 1.

Таблиця 1.

Порівняння обов'язкової та добровільної форми страхування у системі соціального забезпечення населення

Види	Обов'язкова форма	Добровільна форма
Пенсійне забезпечення	Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування	Довготермінове пенсійне страхування (страхування додаткової пенсії)

Страховання на випадок тимчасової втрати працездатності	Загальнообов'язкове державне соціальне страховання на випадок тимчасової втрати працездатності та витратами зумовленими народженням та похованням	Страховання від нещасних випадків Медичне страховання Змішане страховання життя. Довготермінове страховання життя
Страховання від нещасних випадків на виробництві	Загальнообов'язкове державне соціальне страховання від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань	Страховання від нещасних випадків Медичне страховання Змішане страховання життя.
Страховання на випадок безробіття	Загальнообов'язкове державне соціальне страховання на випадок безробіття	Комерційне страховання зайнятості

Таким чином, покращання соціального забезпечення населення України є можливим із використанням добровільної форми видів страховання. Звичайно, що при дослідженні переліку видів добровільної форми страховання слід використовувати найбільш пріоритетні з них, зокрема до них, на нашу думку, належать саме добровільне страховання додаткової пенсії, медичне страховання та страховання від нещасних випадків. Серед них альтернативними є медичне страховання та страховання від нещасних випадків. Так, клієнт може обирати і програми страховання, враховуючи власні фінансові можливості: всі умови, розмір відрахувань і платежів здійснюється на підставі укладеного договору за згодою сторін. Розрахунок вартості полісу недержавного (добровільного) страховання залежить від багатьох факторів. Наприклад, розмір страхових платежів в страхованні життя може відрізнятись залежно від віку та статі клієнта. Додатковими факторами можуть бути – наявність або відсутність певних ризиків пов'язаних із здоров'ям, професією страховальника.

Проте сьгоднішній страховий ринок України у сфері добровільних видів соціального страховання є недостатньою мірою розвиненим. Основними причинами цієї ситуації є низький рівень заробітної плати, недостатнє розуміння суті і переваг страховання, недовіра громадян до

інститутів довготермінового страхування. Для вирішення цієї ситуації необхідно здійснити ряд заходів, зокрема:

- побудова ефективної інформаційної політики страховими компанією, які включатиме як інтереси страховиків, так і страхувальників та застрахованих. Окрім того, інформаційна політика має включати у себе план заходів щодо укладання договорів із потенційними клієнтами;
- пошук нових каналів реалізації страхових продуктів шляхом комбінування їх із іншими фінансовими продуктами банківської, туристичної і транспортних сфер;
- співпраця із органами соціального забезпечення у сфері роз'яснювальної роботи щодо переваг добровільної форми соціального страхування.

Отже, на сучасному етапі важливим напрямком у сфері фінансування соціального забезпечення є переорієнтація громадян на самофінансування шляхом використання окремих видів добровільного страхування.

1. Максимчук С.О. Підвищення ефективності функціонування соціального страхування шляхом введення єдиного соціального внеску // Наукові праці НДФІ. – 2009. - №14(45). – С. 102-110. 2. Юрій С.І. Соціальне страхування: підруч./ С.І. Юрій, М.П. Шварина, Н.В. Шаманська. – К.: Кондор. – 2006.- 464 с. 3. Сидорчук А. Напрями покращення використання фінансових ресурсів державного соціального страхування в Україні // Світ фінансів. – 2010. - №2. – С. 33-43. 4. Григораши Г.В., Григораши Т.Ф., Олійник В.Я., Субачов І.Т. Системи соціального страхування зарубіжних країн. Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 144 с. 5. Закон України про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від Верховна Рада України; Закон від 08.07.2010 № 2464-VI - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/Laws/show/2464-17>